

Inèdits publicats

El *Diccionari de la literatura catalana* diu que Maximia Alloza (Castelló de la Plana 1885-1945) deixà inèdites “traduccions esparses aparegudes entre el 1909 i el 1914 a revistes com *Arte y Letras, Revista de Castellón, El Cuento del Diumenche* i *Almanaque de Las Provincias*”.

Còpia cega

En italià, l'exemplar d'un llibre és una “copia”, i en plural, “copie”. Així, Umberto Eco escriu, a la novel·la *El cementiri de Praga*, “copie di questo libro” i “unica altra copia”. Però la traductora llogada per Randon House Mondadori, Carme Arenas, desconeix que quan en italià parlen d'una “copia” indiquen el que nosaltres anomenem *exemplar* i escriu “copies d'aquest llibre” i “l'única còpia”.

Mandra a completar noms

L'índex onomàstic del llibre *Quaranta anys d'advocat*, d'Amadeu Hurtado, reeditat per Edicions 62, deixa sense completar el nom del polític noruec Hambro. Es diu Carl Joaquim Hambro.

La gavarra, poc nostrada

Fa tres anys es va enfonsar una gavarra al port de Tarragona. Si hem de fer cas de l'edició electrònica del DIEC2, es devia enfonsar perquè no estava prou preparada per anar a mar, perquè està destinada al transport de càrrega “especialment en els rius navegables”. Segons l'edició impresa, no ho estava gens, de preparada, perquè hi està destinada “al transport fluvial”. No han llegit l'Alcover/Moll: “Embarcació ampla i molt sòlida destinada principalment a transportar gent i mercaderies des de terra a un vaixell i viceversa”. Ni el GD62: “Embarcació per traslladar mercaderies des del moll fins al vaixell fondejat o viceversa”. Els autors d'aquests diccionaris saben que en l'àmbit lingüístic català la fem servir especialment en el transport marítim.

Traduïda l'obra que demostra que el cristianisme dogmàtic i doctrinal traeix l'Evangeli de Jesús

El cristianisme dogmàtic i doctrinal és una creació posterior a l'Evangeli predicat per Jesús de Natzaret, una imposició de l'esperit grec sobre el fonament de l'evangeli, i aquesta “hel·lenització del cristianisme” ha falsejat l'autèntic esperit cristià. La persona que va divulgar amb més força aquesta tesi a tot el món va ser el teòleg luterà Adolf von Harnack (Dorpat, Prússia Oriental, 1851 - Heidelberg, 1930). Ho va fer sobretot a través d'un llibre de fàcil lectura, atès que era un recull de conferències, *Das Wesen des Christentums*. De manera clara i entenedora, hi resumia una recerca que li havia fet omplir tres gruixuts volums sobre la història del dogma cristià. El llibre va ser un èxit editorial: l'any 1927 se n'havien fet catorze edicions amb més de setanta mil exemplars venuts. Ara, la col·lecció “Clàssics cristians del segle XX” de l'editorial Pòrtic, coordinada per la Facultat de Teologia de Catalunya, acaba de traduir-lo amb el títol *L'essència del cristianisme*.

Tota la seva vida, diu el traductor, Josep Castanyé, a la introducció, Harnack va intentar arribar a l'autèntic nucli del cristianisme tal com va ser predicat per Jesucrist i per això va haver de reconstruir, amb rigor històric, les principals transformacions patides pel cristianisme des dels seus orígens fins a la Reforma. D'una predicació de Jesús, simple i encisadora, interpelladora de la consciència personal de l'home, el desenvolupament històric, recorda Harnack, va portar el cristianisme a crear unes institucions en què l'organització, la doctrina i el dogma sovint han perversit la immediatesa i la fluïdesa originals.

A llarg de les setze lliçons recollides al llibre, dirigides originàriament als estudiants de la Universitat de Berlín, Harnack, destaca Castanyé, es mostra totalment convençut que moltes de les creacions doctrinals i dogmàtiques que van ajudar a configurar el cristianisme en una cultura i unes èpoques determinades, a final del segle XIX i a les envistes del XX, són més aviat un destorb per a una professió de fe autènticament cristiana. Només netejada de les cotilles dogmàtiques, la teologia, pensava, podria recuperar el seu caràcter científic i el seu nivell acadèmic, i gràcies a això la fe cristiana recobriria aquella plausibilitat que el món i la cultura modernes havien erosionat tan fortament.

Aquesta tesi fou combatuda tant pel cristianisme protestant com pel cristianisme vaticanista. Harnack, a més, demanava que s'exclouessin formulacions increïbles presentades com a reals, com la idea que l'Esperit Sant va prenyar la Verge Maria.

Joseph Ratzinger l'ha hagut de combatre tota la seva vida: estava en joc tot el muntatge catòlic que ara dirigeix des del Vaticà. L'actual Sant Pare ha defensar la tesi contrària, que l'essència de l'Evangeli, o l'Evangeli original, demanava una explicitació doctrinal a l'hora d'implantar-se en les diferents cultures i societats, si no volia diluir-se posteriorment en una espècie de sentiment eteri sense forma ni contingut.

Adolf von Harnack, professor de teologia, va estudiar els orígens del cristianisme i l'aparició dels dogmes.